09/03/2020

Ο Άγιος Ιωσήφ ο Ησυχαστής και Σπηλαιώτης

/ Αγιορείτικα

Ο Άγιος Ιωσήφ ο Ησυχαστής και Σπηλαιώτης (Λεύκες Πάρου, 2 Νοεμβρίου 1898 – Άγιο Όρος, 15 Αυγούστου 1959) κατά κόσμον Φραγκίσκος Κόττης.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος ανήγγειλε στις 20 Οκτωβρίου 2019 ευρισκόμενος στις Καρυές του Αγίου Όρους ότι επίκειται η επίσημη αγιοκατάταξη του Γέροντος Ιωσήφ στο Αγιολόγιο της Ορθόδοξης Χριστιανικής Εκκλησίας. Την επόμενη ημέρα και επισκεπτόμενος την Μονή Βατοπαιδίου ο Οικουμενικός Πατριάρχης φανερά συγκινημένος προσκύνησε τα ιερά λείψανα του Γέροντος όταν ο Ηγούμενος Εφραίμ τον ενημέρωσε ότι φυλάσσονται στο ιερό της Μονής.

Γονείς του ήταν ο Γεώργιος και η Μαρία Κόττη. Ήταν ο τρίτος κατά σειρά από τα επτά παιδιά της οικογένειάς του. Ο μικρός Φραγκίσκος, ορφάνεψε πολύ νωρίς από πατέρα κι έτσι η μητέρα του Μαρία ανέλαβε την προστασία όλης της οικογένειας. Ως την εφηβική του ηλικία παρέμεινε στο χωριό, βοηθώντας τη μητέρα του και την οικογένειά του σε διάφορες εργασίες ως προς το ζην. Σχολείο φοίτησε ως τη Β’ Δημοτικού. Υπηρέτησε τη θητεία του στο Πολεμικό Ναυτικό κι έπειτα σε ηλικία 23 ετών περίπου, αναχώρησε από την Πάρο για τον Πειραιά, όπου εργάστηκε ως μικροπωλητής σε Πειραιά και Αθήνα. Εξαιτίας της ελλιπούς μόρφωσής του, άρχισε από μόνος του να διαβάζει βίους αγίων και ασκητών, που του προκάλεσαν

ιδιαίτερο ενθουσιασμό. Αυτό τον ενθουσιασμό του, τον εξάσκησε ιδιαίτερα στα βουνά της ακατοίκητης τότε Πεντέλης, όπου ξενυχτούσε με προσευχή σε σπηλιές ή και πάνω σε δένδρα, όπως συνήθιζαν οι παλαιοί ασκητές, σαν στυλίτης. Έπειτα, πήρε την απόφαση να κατευθυνθεί προς το Άγιον Όρος, για να μονάσει.

Μοναστικός βίος

Ο πρώτος σταθμός του, το έτος 1921, ήταν η περιοχή Κατουνάκια του Αγίου Όρους. Γνώρισε την αδελφότητα των Δανιηλαίων και έμεινε για ένα διάστημα στη Σκήτη τους υπό την πνευματική καθοδήγηση του Γέροντος Δανιήλ Κατουνακιώτη του Σμυρναίου, που ήταν και ο ιδρυτής της Συνοδείας των Δανιηλαίων. Αποχώρησε με την ευχή του Γέροντος Δανιήλ, διότι επιθυμούσε την υπέρμετρη άσκηση, τον ησυχασμό και την απομόνωση με σκοπό τη νοερά προσευχή. Έναν χρόνο αφότου ήρθε στο Άγιον Όρος, την ημέρα της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, που γιορτάζεται στην κορυφή του όρους Άθω, στο ομώνυμο εκκλησάκι, γνώρισε τον μετέπειτα πιστό συνασκητή του, τον πατέρα Αρσένιο, που ήταν ήδη μεγαλόσχημος μοναχός της Μονής Σταυρονικήτα. Ψάχνοντας για αυστηρό και διακριτικό νηπτικό Γέροντα, που θα τον βοηθούσε να ανακαλύψει την ασκητική Χριστιανική ζωή, μετέβη με τον π. Αρσένιο στο Ιερό κελί του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στα Κατουνάκια, το έτος 1924, για να γίνουν υποτακτικοί σε δύο ηλικιωμένους Γέροντες, τον πατέρα Εφραίμ και Ιωσήφ, που ήταν κατά σάρκα αδέλφια. Στις 31 Αυγούστου 1925 σε ηλικία 28 ετών έλαβε το μοναχικό σχήμα. Η κουρά του έγινε στη Βίγλα, στο σπήλαιο του Αγίου Αθανασίου, παίρνοντας το όνομα Ιωσήφ.[

Στα μέσα του 1928 αποφάσισαν να μεταβούν σε πιο ορεινή και απομακρυσμένη περιοχή στην Σκήτη του Αγίου Βασιλείου.

Έπειτα από δέκα περίπου χρόνια σκληρής πνευματικής άσκησης, νηστείας και προσευχής με τον π. Αρσένιο, καθώς και με πολλές εμπειρίες της θείας Χάριτος, ο μοναχός Ιωσήφ δέχτηκε να αναλάβει συνοδεία και να γίνει πνευματικός οδηγός, όποιων μοναχών θα τον ακολουθούσαν. Κατά την περίοδο της διαμονής του στη Σκήτη Αγίου Βασιλείου, ο Γέροντας Ιωσήφ Κόττης είχε ως υποτακτικό και τον παπά Εφραίμ τον Κατουνακιώτη. Την ίδια περίοδο ο αδελφός του Γέροντα Ιωσήφ, Νικόλαος Κόττης, εγκαταλείπει τα εγκόσμια, εντάχθηκε στη συνοδεία του αδελφού του ως μοναχός κι έλαβε το όνομα Αθανάσιος.

Τον Ιανουάριο του 1938, η μικρή συνοδεία μετέβη στην Ιερά Σκήτη της Μικράς Αγίας Άννας, όπου και εγκαταστάθηκε μέσα σε σπηλιές κοντά σε ένα εκκλησάκι του Τιμίου Προδρόμου, που το έχτισαν οι ίδιοι. Πρώτος υποτακτικός του κατά την παραμονή της συνοδείας στην Μικραγιάννα, ήταν ο Κύπριος μοναχός Σωφρόνιος, ο οποίος κατά τη μεγαλόσχημη κουρά του πήρε το όνομα Ιωσήφ και διετέλεσε αργότερα Γέροντας της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου Αγίου Όρους μέχρι και την κοίμησή του, την 1η Ιουλίου 2009. Επίσης, μέλος της συνοδείας ήταν ο πατήρ Εφραίμ, ο μετέπειτα Γέροντας Εφραίμ και Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Φιλοθέου

Αγίου Όρους και νυν ιδρυτής άνω των 19 μοναστηριών στις Η.Π.Α. και στον Καναδά. Το 1953, η συνοδεία του μακαριστού Γέροντα Ιωσήφ εγκαταστάθηκε στη Νέα Σκήτη του Άθω, όπου έμελλε να είναι και ο τελευταίος σταθμός της επίγειας ζωής του.

Έργο
Η διδασκαλία του και το πνευματικό του έργο διασώζεται σε 65 επιστολές του, που έχει εκδόσει η Ιερά Μονή Φιλοθέου, καθώς και σε αριθμό βιβλίων διαφόρων εκδόσεων. Η περίοδος παρουσίας του στον Άθωνα, είναι η εποχή έλλειψης πνευματικών οδηγών, που ήταν σε θέση να διδάξουν τη Νοερά Προσευχή σε σχέση με την κάθαρση της καρδιάς και του νου από τα πάθη, με ουσιαστικό τρόπο και όχι με το νομικίστικο χαρακτήρα της τήρησης των χριστιανικών καθηκόντων.
Ακόμα και οι αριθμοί των μοναχών ήταν πολύ μικροί στα διάφορα μοναστήρια. Η επάνδρωση έξι ιερών μονών και η πνευματική αναγέννηση του Αγίου Όρους, αλλά και πολλών γυναικείων μοναστηριών στον ελληνικό χώρο, οφείλεται στον Γέροντα Ιωσήφ τον Ησυχαστή.

Γέροντας Ιωσήφ κοιμήθηκε στις 15 Αυγούστου του 1959, στη Νέα Σκήτη του Άθω, στην ιερά καλύβη Ευαγγελισμού της Θεοτόκου. Η υγεία του κλονισμένη από τους υπεράνθρωπους αγώνες και την υπέρμετρη άσκηση, οδήγησε σε καρδιακή ανεπάρκεια. Έναν μήνα πριν την κοίμησή του, είχε πληροφορηθεί τον ακριβή χρόνο από την ίδια την Παναγία. Στις 14 Αυγούστου παρακολούθησε την ιερή αγρυπνία προς τιμήν της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, μετέλαβε τα Άχραντα Μυστήρια και μετά το τέλος της ακολουθίας άφησε την τελευταία του πνοή.

Το σκήνωμά του βρίσκεται ενταφιασμένο σε εκκλησάκι στη Νέα Σκήτη Αγίου Όρους, κοντά στον Πύργο της Σκήτης.

Πληροφορίες: wikipedia